

ZIERIKZEE. I.

POLDERS DIE GEHEEL OF GEDEELTELIJK OP DE KAART VOORKOMEN.

Administratieve indeeling.

ZUIDHOLLAND.

EILAND GOEDEREDE EN OVERFLAKKEE

GEHEEL OP ZICH ZELF STAANDE POLDERS.

De Generale Dijkogte van Stellendam. (Bestaande uit twee waterstaatkundige deelen:
1°. omvattende de deelen genaamd de polders Adriana, Eendragt en Hals; 2°. polder
Scharzee, welke niet op dit blad voorkomt.)

Polder Nieuw Stellendam.

Polder Schaddelee.

Groote Zuiderpolder.

Kleine Zuiderpolder.

Polders Oud- en Nieuw-Westerloo en Nieuwe Oostdijk. (Bestaande uit de drie
waterstaatkundige polders van die namen, waarvan de twee eerstgenoemden op dit blad
voorkomen.)

ZEELAND.

EILAND SCHOUWEN.

WATERSCHAP SCHOUWEN C. A.

Polder Schouwen. (Bestaande uit twee waterstaatkundige afdelingen:

1°. Hoog-Schouwen, geneen met polder Nieuw Zuider Nieuwland (bij Brouwershaven),
Noordgouwe, polder Gooikes Nieuwland, Jospolder en polder de Verbrade Maan;
(de drie laatstgenoemden komen niet op dit blad voor); en een klein hoger deel der
stad Zierikzee, welke niet op dit blad voorkomt.)

2°. Laag-Schouwen met een klein lager deel d en een hooger deel Susanna's inlaag, niet
op dit blad voorkomende.

Christoffelpolder.

Noorder Nieuwlandpolder.

Keelpolder.

Geest- of Willem Gijssenspolder.

Groot St. Jacobspolder.

GEHEEL OP ZICH ZELF STAANDE POLDERS.

Polder Borrenbrood.

Polder Kijkuit. (vormt één waterstaatkundigen polder met het noordelijk deel van polder
Nieuw Bommenede.)

Polder Nieuw Bommenede. (Bestaande uit drie waterstaatk. deelen: 1°. het noordelijk
deel, (vormt één waterstaatk. polder met polder Kijkuit); 2°. polder Nieuw Naters;
3°. polder a.)

Polder Blois en Oud Bommenede.

Polder Zonnemaire (met twee lagere deelen b en c.)

Polder Nieuw Zuider-Nieuwland. (vormt één waterstaatk. polder met polder Hoog-
Schouwen en andere hierboven genoemden)

Polder Dreischor. (vormt met den Jongen polder van Dreischor of Belder, (polder Nieuw-
land), niet op dit blad voorkomende, één waterstaatkundigen polder.)

Polder Noordgouwe. (geneen met polder Hoog-Schouwen en andere hierboven genoemden.)

TOELICHTING.

De polders op de kaart hebben de kleur van den boezem, waarop zij uit-
wateren, in verschillende tinten.

Polders, door een bias van donkerder tint omgeven, brengen het water
niet regtstreeks op den boezem, maar eerst op een anderen polder. De
alzoo bij elkander behoorende polders hebben gelijke tint.

Regtstreeks op zee of rivieren uitwaterende polders hebben de kleur, die
gedacht kan worden aan de zee en rivieren als algemeene boezem te zijn
gegeven.

Is de waterstaatkundige grens der polders niet juist aan te geven, dan
laat men voor die gedeelten de tint zacht uitvloeijen.

Hooge gronden zijn niet gekleurd.

De afwatering van hooge gronden, voor zoover die op het terrein kan
worden nagegaan, is aangeduid op de kaart door die gronden te omgeven
met een bias van de kleur van den boezem waarop zij afwateren.

Inlaatuikers zijn niet in het rood aangegeven.

De in kleur uitgedrukte dieptelijnen duiden den toestand aan in 1871.
De laagwaterlijn op de noordkust van Schouwen is gemeten in 1870.

VERKLARING DER TEEKENS.

Uitwateringsluis (U. sl.)

Peilschaal.

Zomerpeil van polders.

Winterpeil van polders.

Terreinshoogten in meters betrekkelijk A.P.

Het decimaalpunt geeft de plaats der terreinshoogten aan.

Dijkshoogte.

Straat-, grind-, schulpwegen, enz.

Zeedijk gedeeltelijk kunstmatig verdedigd.

Duinvoet.

Hoogwaterlijn.

Bij laagwater droogvallend gedeelte.

Laagwaterlijn.

Lijn van 25 decimeters onder gewoon laagwater.

„ „ 50 „ „ „ „

„ „ 80 „ „ „ „

Aangenomen middelbare eb, over de zomermaanden van 1862—1870.

Aangenomen middelbare vloed, over de zomermaanden van 1862—1870.

De grootte der polders is gegeven in Hectaren H.A., volgens meting op de kaart.

BOEZEMS.

Kleur van de regtstreeks op zee uitwaterende boezems en polders.
(Veronderstelde kleur van de zee en rivieren.)

Boezem de Spuiikom van de haven van Goedereede.

Oppervlakte der polders, die er hun water op lozen, 1240 H.A. ongeveer.
De boezem ontlast zich op de haven van Goedereede door de Spuisluis.

Het spuijen tot diephouding der haven, dat bij elk gunstig dag- en nachttij
plaats heeft, houdt op als men een vloed verwacht 2.30 M. boven gewoon laag-
water, daar aldan uit voorzorg de vloeddeuren worden digtgezet.

BUITENWATERSTANDEN.

(Waargenomen aan de Rijks peilschalen.)

Het Zijpe.

Bruinisse aan het Zijpe.

Gemiddelde waterstand over de jaren 1861—1870:

vloed + 1.36.

eb — 1.56.

Grevelingen.

Brouwershaven.

Gemiddelde waterstand over de jaren 1862—1870:

vloed + 1.21.

eb — 1.24.

Hoogste en laagste standen over die jaren:

2 Dec. 1867. + 3.09.

8 Febr. 1870. — 2.58.

Oost-Repert.

Gemiddelde waterstand over de jaren 1862—1870:

vloed + 1.21.

eb — 1.19.

Hoogste en laagste standen over die jaren:

2 Dec. 1867. + 3.09.

8 Febr. 1870. — 2.51.

Roompot.

Burg.

Gemiddelde waterstand over de jaren 1862—1870:

vloed + 1.55.

eb — 1.42.

Springersdiep.

Oudelandse Zeedijk.

Gemiddelde waterstand over de jaren 1861—1870:

vloed + 1.33.

eb — 1.07.

Hoogste en laagste standen in die jaren:

20 Dec. 1862. + 3.40.

17 Jan. 1862. — 2.20.

ZEEWERINGEN.

De zeevering van Goedereede en Overflakkee, voor zoover dit blad betreft,
wordt gevormd door de dijken van de polders Nieuw Stellendam, Schaddelee,
Kleine Zuiderpolder, Nieuw Westerloo, Oudeland, het West Nieuwland en
Springerspolder en sluit aldaar aan de duinrei, die het eiland ten westen be-
scherm, aan. De dijken worden onderhouden door de aangrenzende polders,
met uitzondering van die langs den Hollanden Zee, bestaat uit den
Preekbeldijk lang 1520 M., het Schenkeldijkje 334 M., den eigenlijken Oude-
landschen Zeedijk 4436 M. en den Sluperdijk achter de Oosternol lang 240 M.,
en is eene kapitale zeevering van eene zware doorgaande steengloofing voorzien.

De zeevering voor het eiland Schouwen, voor zoover dit blad betreft, wordt
gevormd door de duinrei, die zich van den dijk van polder Burgh en Westland
tot aan Oost-Repert bij het dorp Scharrendijkje onafgebroken uitstrekt en door
de zeedijken langs het waterschap Schouwen en de polders Borrenbrood, Kijkuit,
Nieuw Bommenede, Zonnemaire en Dreischor.

Het duin wordt op verschillende punten tegen verstuiving beveiligd door helm-
en rietbeplantingen en het stellen van riet- en rijsschuttingen. Tot strandverde-
dijging zijn aan de Oude Hoeve 18 met steen bezette rijsen dammen of hoofden
aangelegd en van den Steenen Vuurtoren tot Westpart 22. De duinen en
stranden op dit blad voorkomende en niet op het gebied van polder Schouwen
gelegen, zijn thans buiten beheer met uitzondering van een klein gedeelte voor
en achter de hoofden aan de zoogenaamde Oude Hoeve, dat met deze hoofden
in beheer en onderhoud bij het Rijk is.

Van de 22 hoofden op het strand van den Steenen Vuurtoren tot West-
repart zijn de vijf westelijke bij het Rijk, de overige bij den polder Schouwen
in onderhoud.

De zeedijk langs het waterschap Schouwen is in onderhoud en beheer bij dit
waterschap, terwijl de verdere zeeveringen door de aangrenzende polders worden
onderhouden.

Het strand wordt van Westpart tot Westen-Schouwen toe, jaarlijks gemeten:
de meting geldt zowel den voet van het duin als de hoog- en laagwaterlijnen.
De uitkomsten worden geregeld in daartoe bestemde registers bijgeschreven.

POLDERS, ENZ

Po'ders.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand getekend. De administratieve
indeeling is boven de kaart onschreven.

Polder Schouwen.

De polder Schouwen, deel uitmakende van het waterschap van dien naam,
vervalt in twee groote waterstaatkundige afdelingen, Hoog- en Laag-Schouwen
(laatstgenoemde met een klein lager deel) ook wel buiten- en binnenpolder genoemd.

In den regel wordt polder Laag-Schouwen bemalen door 2 schepradmolens
(het geval van vrije afwatering komt alleen bij zeer lage ebten voor); terwijl
polder Hoog-Schouwen vrij afwaterd door de Weersluis, de Westhavenluis,
de Noordsluis en de Ossensluis.

Wanneer echter het water in den binnenpolder tot zomerpeil is gedaald, worden
de deuren der sluisjes te Serooskerke, Brijdorpe en Zierikzee geopend en is
deze polder verplicht het water van polder Hoog-Schouwen te ontvangen, die
alsdan in de bemaling deelt; stijgt het water in den binnenpolder boven zomer-
peil, zoo worden de deuren weder gesloten.

Het verschil der waterstanden in den binnen- en buitenpolder mag echter
niet meer dan 20 centimeters bedragen, en zoodra het water in den buitenpolder
boven winterpeil = 0.65 M. + zomerpeil rijst, mag het water in den buiten-
polder niet afgescheiden blijven, maar is polder Laag-Schouwen verplicht dit te
ontvangen. Men houdt zich echter niet strikt aan deze bepalingen.

Het sluisje a gelegen in den dijk tusschen Flaauwers inlaag en den boezem
van Laag-Schouwen dient soms tot het droogzetten van den inlaag die deel van
den boezem van Laag-Schouwen uitmaakt en kan mede dienen tot verproefing
van den boezem, daar dan de zoogenaamde Katerswachter gesloten verordene,
Heerfjes inlaag en Flaauwers inlaag deel uitmaken van den boezem van Laag-
Schouwen, en Laag-Schouwen dus ook door de Weersluis suert, terwijl de
lozing van Hoog-Schouwen door die sluis belet wordt.

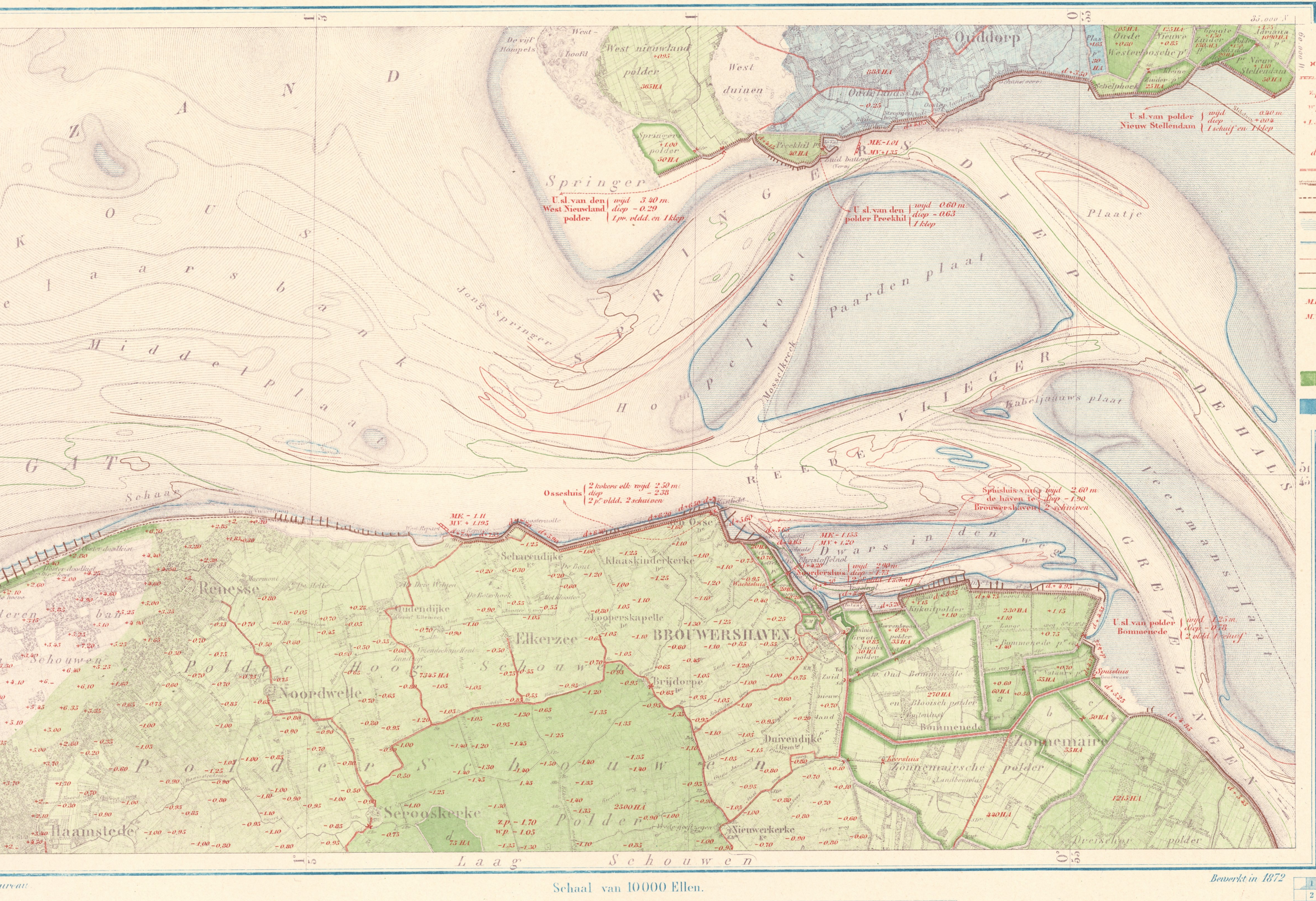
Waterschap Schouwen.

Zie voor de polders, die tot het waterschap behoren, de opgaven boven de kaart.
Het waterschap is belast met het daarstellen en onderhouden van al de werken
noodig voor waterkeeringen en oeververdediging, van de uitwaterende sluisen,
watermolens, waterleidingen, bruggen, heiden, duikers en alle andere werken,
die in het belang der waterlozing van het waterschap moeten worden in stand
gehouden of daargesteld. Hiervan zijn alleen uitgezonderd zoodanige di-
er werken, waarvan de verplichting tot onderhoud geheel of ten deele reijts op
anderen rust. Het bestuur wordt uitgeoefend door eene algemeene vergadering,
bestaande uit één Voorzitter, 4 Heemraden en 18 Hoofdingelanden.

Voorzitter en Heemraden vormen het Collegie van dagelijksch bestuur.
Het reglement volgens welke het waterschap bestuurd wordt, vastgesteld door
Provinciale Staten van Zeeland 13 Julij 1871, is goedgekeurd bij Koninklijk
besluit van 10 Nov. 1871, n°. 28, en afgekondigd bij besluit van 23 Nov.
1871, Provinciaal Blad n°. 132.

Bestuur van den Oosteren ban van Schouwen.

De werkzaamheden van dit bestuur bepalen zich uitsluitend tot het onderhoud
en beheer der verschillende waterleidingen in den Oosteren ban, die tot geregelde
afleiding van het overtollige winterwater strekken.

Schaal van 10000 Ellen.

BEDIJINGEN.

Goedereede en Overflakkee.

Polder de Plas uitgifte 1 Junij 1409,

9 Maart 1462.

Polder Oud-Westerloo uitgifte 27 Mei 1591.

Kleine Zuiderpolder kort na 3 Jan. 1653.

Groote Zuiderpolder „ „ 3 „ 1653.

Adrianapolder bedijkt omstreeks 1711.

Eendragtspolder uitgifte 3 April 1765.

Polder Nieuw Stellendam bedijkt 1866, ingesloeid 1867,
gedeeltelijk heridijkt 1868.

Schouwen.

Polder Blois en Oud Bommenede bedijkt 1425.

Polder Kijkuit „ 1697.

Polder Nieuw Bommenede „ 1700.